EUROPEAN COMMISSION
Directorate-General for Internal Market, Industry, Entrepreneurship and SMEs
Single Market Enforcement
Notification of Regulatory Barriers

Ilmoituksen numero : 2017/0127/D (Germany)

Laki lainvalvonnan parantamiseksi verkkoyhteisöpalveluissa (NetzDG)

Saapumispäivä : 27/03/2017
Odotusajan päättyminen : 28/06/2017 (closed)

Message

Viesti 002

Komission tiedonanto - TRIS/(2017) 00838
Direktiivi (EU) 2015/1535
Viestin käännös 001
Ilmoitus: 2017/0127/D

No abre el plazo - Nezahajuje odklady - Fristerne indledes ikke - Kein Fristbeginn - Viivituste perioodi ei avata - Καμμία έναρξη προθεσμίας - Does not open the delays - N'ouvre pas de délais - Non fa decorrere la mora - Neietekmē atlikšanu - Atidėjimai nepradedami - Nem nyitja meg a késéseket - Ma' jiftaħx il-perijodi ta' dawmien - Geen termijnbegin - Nie otwiera opóźnień - Não inicia o prazo - Neotvorí oneskorenia - Ne uvaja zamud - Määräaika ei ala tästä - Inleder ingen frist - Не се предвижда период на прекъсване - Nu deschide perioadele de stagnare - Nu deschide perioadele de stagnare.

(MSG: 201700838.FI)
1. MSG 002 IND 2017 0127 D FI 27-03-2017 D NOTIF

2. D

3A. Bundesministerium für Wirtschaft und Energie, Referat E B 2, 11019 Berlin,
Tel.: 0049-30-2014-6353, Fax: 0049-30-2014-5379, E-Mail: infonorm@bmwi.bund.de

3B. Bundesministerium der Justiz und für Verbraucherschutz, Referat V B 2, 10117 Berlin
Tel.: 0049-30-18580-9522, Fax: 0049-30-18580-9525, E-Mail: poststelle@bmjv.bund.de

4. 2017/0127/D - SERV60

5. Laki lainvalvonnan parantamiseksi verkkoyhteisöpalveluissa (NetzDG)

6. -

7. -

8. Luonnoksessa säädetään verkkoyhteisöpalveluja koskevista oikeudellisista noudattamissäännöistä, joiden tarkoituksena on saada verkkoyhteisöpalvelut käsittelemään viharikollisuutta ja muita rangaistavia sisältöjä koskevat valitukset aiempaa nopeammin ja kattavammin.

Verkkoyhteisöpalvelun oikeudellisella määritelmällä varmistetaan se, että ilmoitusvelvollisuus koskee ainoastaan mielipidevaikuttajiksi luonnehdittavien suurten verkkoyhteisöpalvelujen tarjoajia eikä kaikkia telemedialaissa (TMG) tarkoitettuja palveluntarjoajia. Luonnos ei koske viestintäalustoja, jotka toimittavat itse journalistisia sisältöjä. Verkkoyhteisöpalvelujen määritelmä kattaa sekä sisältöjen vaihdon muiden käyttäjien kanssa suljetussa verkkoyhteisössä (gated community) että sisältöjen julkisen levittämisen. Suunnitteilla on asettaa pieniä yrityksiä (startup-yrityksiä) koskeva vähimmäisraja. Lisäksi selvennetään, että sääntely koskee vain sellaisia lainvastaisia sisältöjä,

jotka täyttävät viharikollisuuden tai lakiluonnoksen 1 §:n 3 momentin mukaisten muiden rangaistavien sisältöjen torjuntaan tarkoitettujen rangaistussäännösten objektiivisen tunnusmerkistön.

Verkkoyhteisöpalvelut velvoitetaan lainsäädännön mukaan ilmoittamaan neljännesvuosittain rikosoikeudellisesti olennaisia sisältöjä koskevien valitusten käsittelystä. Raporttien on sisällettävä tilastotietoja valitusten määrästä ja palvelujen päätöskäytännöistä sekä annettava tietoa valitusten käsittelyyn nimitetyistä valitustyöryhmistä. Raportti julkaistaan liittotasavallan virallisen lehden sähköisessä versiossa ja verkkoyhteisöpalvelun omalla verkkosivustolla siten, että se on helposti löydettävissä.

Luonnoksessa määritetään tehokasta valituskäsittelyä koskevat lakisääteiset vaatimukset, joilla taataan se, että verkkoyhteisöpalvelut poistavat rikosoikeudellisesti ilmeisen olennaiset, 1 §:n 3 momentissa tarkoitettujen rangaistussäännösten objektiivisen tunnusmerkistön täyttävät sisällöt pääsääntöisesti 24 tunnin kuluessa käyttäjän tekemän valituksen saapumisesta. Luonnoksessa vaaditaan, että on laadittava lainvastaisten sisältöjen välittömään poistamiseen tarkoitettu tehokas ja avoin menetelmä ja valitusten helppokäyttöinen toimitusmekanismi. Kyseisen noudattamisvelvoitteen perustana on telemedialain 10 §:ssä tarkoitettu palveluntarjoajien vastuusäännös. Palveluntarjoajien velvollisuutena on poistaa käyttäjän puolesta tallentamansa lainvastainen sisältö tai estää pääsy siihen välittömästi, kun ne ovat saaneet tietää sisällöstä. Kyseinen palveluntarjoajien velvollisuus on luonnoksessa asetettujen noudattamisvelvoitteiden lähtökohta, ja luonnoksen velvoitteet täsmentävät sitä.

Ilmoitusvelvollisuuden tahallinen tai tuottamuksellinen laiminlyönti, tehokasta valitusten käsittelyä koskevan velvollisuuden noudattamatta jättäminen ja kansallisen tiedoksiantovaltuutetun ja lainvalvontaviranomaisten tietopyyntöjen vastaanottamisesta vastaavan kansallisen tahon nimittämistä koskevan velvollisuuden noudattamatta jättäminen ovat luonnoksen mukaan rikkomuksia, joista voidaan määrätä enintään viiden miljoonan euron sakkorangaistus. Sakkorangaistuksen on rikkomuksista annetun lain (OWiG) 17 §:n 4 momentin mukaisesti oltava suurempi kuin rikkomuksesta saatava taloudellinen etu.
Lisäksi sovellettavan rikkomuksista annetun lain 130 §:n mukaisesti syytteeseen voidaan asettaa myös verkkoyhteisöpalvelua ylläpitävän yrityksen omistaja, jos tehokasta valitusten käsittelyä koskevan velvollisuuden, ilmoitusvelvollisuuden tai kansallisen tiedoksiantovaltuutetun ja vastaanottamisesta vastaavan kansallisen tahon nimittämistä koskevan velvollisuuden noudattamatta jättäminen olisi voitu estää tai sitä olisi voitu huomattavasti vaikeuttaa asianmukaisella valvonnalla.
Rikkomuksista annetun lain 30 §:n mukaisesti sakkorangaistus voidaan määrätä myös oikeushenkilöille ja henkilöyhteenliittymille. Luonnoksessa tarkoitetun sakkorangaistuksen enimmäismäärä nousee kyseisessä tapauksessa 50 miljoonaan euroon (rikkomuksista annetun lain 30 §:n 2 momentin kolmas virke).

Luonnoksessa säädetään, että rikkomuksista annetun lain 36 §:ssä tarkoitettu toimivaltainen hallintoviranomainen on liittotasavallan oikeusvirasto, jonka on luonnoksessa määritetyn rikkomusten tunnusmerkistöön liittyvän syytteeseen asettamisen yhteydessä tarkistettava, onko kyseessä 1 §:n 3 momentissa tarkoitettu rangaistava sisältö.

9. Verkossa ja erityisesti verkkoyhteisöpalveluissa käytävä yhteiskunnallinen keskustelu on tällä hetkellä voimakkaan muutoksen kohteena. Verkkokeskustelukulttuuri on usein aggressiivista, loukkaavaa ja monissa tapauksissa vihamielistä. Viharikollisuuden ja rasistisen yllyttämisen keinoin voidaan loukata ketä tahansa mielipiteen, ihonvärin, alkuperän, uskonnon, sukupuolen tai seksuaalisen suuntautumisen perusteella. Viharikollisuus ja muut rangaistavat sisällöt, joita ei voida torjua tehokkaasti ja joiden tekijöitä ei saada syytteeseen, vaarantavat rauhanomaisen rinnakkaiselon vapaassa, avoimessa ja demokraattisessa yhteiskunnassa.

Yhdysvaltojen vaalikampanjasta saatujen kokemusten jälkeen verkkoyhteisöpalveluissa esiintyvien rangaistavien valeuutisten (Fake News) torjuntaa pidetään tärkeänä myös Saksan liittotasavallassa.

Näin ollen lainvalvontaa on parannettava verkkoyhteisöpalveluissa, jotta objektiivisesti rangaistavat sisällöt, kuten kansankiihotus, loukkaukset, herjaus tai yleisen rauhan häirintä tekaistuilla rikoksilla, voidaan poistaa välittömästi.

Liittotasavallan oikeus- ja kuluttajansuojaministeriö on puuttunut viharikollisuuden ja muiden rangaistavien sisältöjen

lisääntyneeseen levittämiseen erityisesti verkkoyhteisöpalveluissa jo vuonna 2015 perustamalla työryhmän, jossa on mukana yhteisöpalvelujen tarjoajia ja kansalaisyhteiskunnan edustajia. Työryhmään kuuluvat yritykset ovat suostuneet parantamaan sivustoilla esiintyvään viharikollisuuteen ja muihin rangaistaviin sisältöihin liittyvien ilmoitusten käsittelyä. Yritykset ovat sitoutuneet perustamaan helppokäyttöisiä mekanismeja arveluttavien kannanottojen ilmoittamista varten ja tarkistamaan suurimman osan ilmoitetuista kannanotoista kielellisesti ja oikeudellisesti pätevien työryhmien voimin 24 tunnin kuluessa ja poistamaan lainvastaiset kannanotot. Tarkistusten perustana on Saksan lainsäädäntö.

Yritysten omaehtoiset sitoumukset ovat ensimmäinen askel parempaan suuntaan, mutta ne eivät ole riittäviä. Rangaistavia sisältöjä poistetaan edelleen liian vähän. Jugendschutz.net-sivuston tammi-helmikuussa 2017 tekemässä verkkoyhteisöpalvelujen poistamiskäytäntöjä koskevassa kartoituksessa havaittiin, että tavallisten käyttäjien rangaistavista sisällöistä tekemät valitukset käsitellään edelleen viiveellä ja puutteellisesti. Tosin YouTube-palvelu poistaa nykyään 90 prosenttia tapauksista, joissa esiintyy rangaistavia sisältöjä. Facebook poisti sen sijaan vain 39 prosenttia tapauksista ja Twitter vain yhden prosentin.

Myös verkkoyhteisöpalvelujen avoimuudessa on puutteita. Verkkoyhteisöpalvelujen julkaisemat tiedot, jotka koskevat lainvastaisten sisältöjen poistamista ja estämistä palvelujen foorumeilta, eivät ole tarpeeksi informatiivisia. Vastaanotettuja valituksia ei jaotella tapausryhmiin eivätkä yritykset anna tietoa siitä, kuinka monta prosenttia valituksista on johtanut poistoihin tai estoihin.

Verkkoyhteisöpalvelujen tarjoajien on kannettava vastuuta yhteiskunnallisesta keskustelukulttuurista. Koska tähänastiset välineet ja verkkoyhteisöpalvelujen hyväksymät omaehtoiset sitoumukset eivät ole riittäviä ja voimassa olevan lainsäädännön toimeenpanossa on merkittäviä ongelmia, on otettava käyttöön verkkoyhteisöpalveluja koskevia sakon uhalla noudatettavia sääntöjä, jotta viharikollisuuteen ja muihin rangaistaviin verkkosisältöihin voidaan puuttua tehokkaasti ja välittömästi.

10. Perustekstiä ei ole.

11. Ei

12. -

13. Ei

14. Ei

15. Luonnoksesta aiheutuu verkkoyhteisöpalveluille yhteensä vähintään 28 miljoonan euron vuotuiset täytäntöönpanokustannukset. Luonnoksesta aiheutuu liittovaltiolle vähintään neljän miljoonan euron vuotuiset täytäntöönpanokustannukset ja vähintään 350 000 euron kertaluontoiset kustannukset. Osavaltioille arvioidaan muodostuvan välttämättömiä täytäntöönpanokustannuksia yhteensä vähintään 200 000 euroa vuodessa.

16. TBT-näkökohta

Ei – luonnoksella ei ole merkittävää vaikutusta kansainväliseen kauppaan.

SPS-näkökohta

Ei – luonnoksella ei ole merkittävää vaikutusta kansainväliseen kauppaan.

****
Euroopan komissio

Yhteysviranomainen direktiivin (EU) 2015/1535

EUROPEAN COMMISSION
Directorate-General for Internal Market, Industry, Entrepreneurship and SMEs
Single Market Enforcement
Notification of Regulatory Barriers

Telekopio: +32 229 98043
Sähköposti: grow-dir83-189-central@ec.europa.eu